

(25. óra vázlata, kohó rajza). — Az ismertetett vasfajták közül a kovácsvas széntartalma a legkisebb, nem pedig az öntött vasé (26. óra vázlata). — A benzín nem 30°-on forr, hanem jóval magasabb hőfokon *indul meg* forrása; ez az adat változik a benzín fajtája szerint; így pl. a patikai finom benzín 65°–90°-os hőmérsékleti közben párolható át. (53. óra vázlata.) — Nem a borszeszből készül a formalin, hanem a faszeszből (63. óra vázlata). — Az ecetsavas fehérjekicsapás után nyert tejsavó Fehling-reakciója nem azért pozitív, mert a sav a tejcukrot „monoszacchariddá változtatja“, hanem azért, mivel a tejcukor a redukáló disaccharidok csoportjába tartozik, tehát kémiai szerkezetéből egyenesen következik redukáló képessége (56. óra 5. kísérletéhez fűzött megjegyzés a függelékben). — A Fehling-reakciónál keletkező vörös csapadék nem rézoxyd (a rézoxyd fekete; v. ö. rézlemez hevítése: 3. óra vázlata), hanem rézoxydul v. cuprooxyd. (56. óra 1 es. k. leírása a függelékben.) — Nem egész helyes a szénhidrogénekhez sorolni a turfát, barnaszénét és antracitot. Egyébként a paraffin nyugodtan a szilárd szénhidrogénekhez sorolható. Ha pedig már bizonyos „szembehúnyással“ ide soroztuk a szeneket, felveendő ide az aszfalt is, melyről nem esik szó az összefoglalásnál, pedig igen nagy gyakorlati jelentőségű termék. (62. óra vázlata). — Helyesebb volna a „Köszénkátrány termékei: több mint 200.000 vegyület“ cím helyett a „Köszénkátrány termékeiből mesterségesen nyerhető több mint stb. . . .“ A köszénkátrány ú. i. nem készen tartalmazza az értékes vegyületek (pl. ászpirin, salicilsav, festékek stb.) nagy részét, hanem csak az ezek elkészítéséhez szükséges alapanyagokat (73. óra vázlata). — A „köszénkátránybenzin“ elnevezés nem helyes a benzolra (nem bensolra). Mert a köszénkátrányból ma benzint és benzolt is tudnak készíteni. olyan benzint méghozzá, mely kémiai szempontból is azonos lehet a kőolaj párlásánál nyert benzinnel (73. óra tanmenete).

Szakember előtt szinte önként kívánkozik néhány kisebb kiegészítés. Így pl. a kőolaj párlási termékei közé fel kellene venni a kenőolaj-frakciót, mert hiszen szinte köztudomású, hogy kenőolajok nélkül a gépek nem működhetnek. A borszeszből készült termékek közé fel lehetne venni az aethert is, mert igen nagy gyakorlati jelentősége van. Szénkénegről megemlíthetnénk, hogy a műselyemgyártáshoz (viszkózselyem) igen nagy mennyiségben használják.

Véleményünket röviden összefoglalva, nyugodtan megállapíthatjuk, hogy a tanulmányt alapos elmélyedés jellemzi. Tanúskodik erről a záradécul csatolt irodalom is, melynek eredményes tanulmányozása komoly hozzáértést, nagy odaadást és kitartást követelt meg a szerzőtől. Biztosan állíthatjuk, hogy ezt a rendkívül fontos és egyenesen hézagpótló munkát olyan tanár írta, aki nemes hivatásának magaslatán áll, akinek a tanári pálya nem szürkehivatalnokrobot, hanem valóban hivatás, melyet lélekkel, odaadással szolgálni valóságos lelki szükséglet.

Ifj. Dr. Bruckner Győző.

Milyen a mai egyetemi hallgató? (Vonások az egyetemi és főiskolai leányhallgatók mai lelki arculatához. Dr. Baranyai Erzsébet könyve. (Budapest, 1936. Magyar Női Szemle Könyvtára, 2).

Baranyai Erzsébet ezen kis könyve is igazolja, hogy a mai lélektani kuta-

tások egyik igen fontos célja a körülöttünk folyó mindennapi életet a maga teljességében megismerni. Mégpedig elsősorban az életben fontos szerepet játszó emberi közösségeken és csoportokon keresztül. Mikor a szerző a mai egyetemi hallgató leányok lelki erculatát vizsgálja, maga is ennek az életközösséget kereső tudományos tendenciának engedelmessékedik. Ebből a tényből azonban már következik is a munka fontossága. Amennyiben egy olyan csoport megismeréséhez vezet közelebb, mely a közeljövőben kialakuló társadalom milyenségét lényegesen befolyásolni fogja. Az érdekes feladat technikai megoldásához a kérdőíves módszert választotta a szerző, kísérleti anyagul pedig a négy egyetemi város leánykollégiumainak növendékei szolgáltak. Az anyaggyűjtés módjának részletes ismertetése és az adott anyag alapján megoldhatónak látszó probléma gondos körülhatárolása után a válaszok analízise s az ezek alapján való következtetés nyomán rajzolja meg szerző a mai egyetemi és főiskolai leányhallgatók lelki arculatának néhány vonását. Szerző az általa vizsgált vonásokat négy csoportba osztja: az ifjúság értelmi képességei, érdeklődése; szociális érteke és hivatástudata. Egy embercsoport számos jellemzője közül tehát éppen azokat emeli ki, melyek a jövő társadalmának szempontjából elsősorban lényegesek. A választ mindég a körülmények gondos mérlegelése alapján s különböző szempontok figyelembevételével adja meg s gondosan őrizkedik téves általánosításoktól. Éppen ezért nehéz eredményeit röviden ismertetni, hiszen maga a munka is, praktikus céllal készülvén, jóformán eredmények ismertetéséből áll, mellőzve minden jelen esetben fölösleges elméleti fejtegetést. Az eredmények annyira precízen körülhatároltak, hogy minden vázlatos kivonat éppen a sokszempontú valóságba való ágyazottságuktól, életszerűségüktől fosztaná meg őket. Pusztán ízelítőnek közlünk néhány eredményt, mégpedig a ma annyira közérdeklődésre számító szociális munkát, a felelősségérzés a közösségérzésben kapcsolatban erősebben fejlett. Ezzel a megállapítással harmonizál az az eredmény is, mely szerint a tanult leányokban a közvélemény megállapításával ellentétben, erős hajlandóság van a speciálisan nőies hivatás vállalására. A hallgatóság túlnyomóan nagy százaléka férjhez akar menni, mégpedig legtöbb esetben érzelmi indoklással. Eléggé kedvezőtlen azonban az az eredmény, mely szerint a mai ifjúságban az uniformisjelleg domborodik ki, ez pedig igen sokat levon a fejlettebb közösségérzés értékéből is, hiszen az értékes és a társadalom szempontjából kívánatos közösség nem az egyformák sokaságából áll elő, hanem különböző funkciókat teljesítő értékes egyének szerves kapcsolatából. Az itt közölt eredmények természetesen még nem jelentik szükségképen az általános képet, de mindenesetre meggondolkoztató jelenségeket foglalnak magukban. Érvényességükről vitatkozni lehet, de hiszen éppen ez jelenti a munka egyik legnagyobb értékét, az t. i. hogy eleven, alakuló életről szól, vitás kérdéseket vet fel s egy fontos megismerésnek inkább elindítója, mint végső konkluziópa igyekszik lenni. Kívánatos volna, hogy minél többen elolvassák a munkát s a benne felvetett problémákat tovább vizsgálják.

Dr. Tomori Viola.

Lotte Müller: Vom Deutschunterricht in der Arbeitsschule. Julius Klinkhardt, Leipzig, 1931. 80, 213 l. Ára vászonkötésben 5.60 M.